

CUPRINS

TITLUL I. JUSTIȚIA CONSTITUȚIONALĂ ȘI CONTENCIOSUL CONSTITUȚIONAL. CARACTERIZARE GENERALĂ	1
TITLUL AL II-LEA. TEORIA CONSTITUȚIEI	7
Capitolul I. Constituție și constituționalism. Supremația Constituției	7
<i>Secțiunea 1. Noțiuni generale despre Constituție</i>	7
§1. Apariția Constituției	7
§2. Constituții cutumiare. Constituții scrise	9
§3. Conținutul normativ al Constituției	12
§4. Definiția și caracterele juridice ale Constituției	16
§5. Funcțiile Constituției	17
§6. Conceptul de constituționalism	17
<i>Secțiunea a 2-a. Supremația Constituției</i>	18
§1. Noțiunea de supremație a Constituției	18
§2. Consecințe și garanții ale supremației Constituției	19
Capitolul al II-lea. Adoptarea, revizuirea, suspendarea și abrogarea Constituției	21
<i>Secțiunea 1. Adoptarea Constituției</i>	21
§1. Considerații introductive	21
§2. Inițiativa constituțională	21
<i>Secțiunea a 2-a. Revizuirea Constituției</i>	23
<i>Secțiunea a 3-a. Suspendarea și abrogarea Constituției</i>	25
<i>Secțiunea a 4-a. Aplicarea directă a Constituției</i>	25
Capitolul al III-lea. Constituția României din 1991, revizuită în 2003	31
<i>Secțiunea 1. Adoptarea Constituției în anul 1991</i>	31
<i>Secțiunea a 2-a. Revizuirea Constituției în anul 2003</i>	35
<i>Secțiunea a 3-a. Alte inițiative de revizuire a Constituției</i>	36
<i>Secțiunea a 4-a. Structura Constituției României</i>	43
<i>Secțiunea a 5-a. Reglementarea procedurii de revizuire a Constituției României</i>	44
§1. Inițiativa de revizuire a Constituției	44

§2. Adoptarea și aprobarea legii de revizuire _____	45
§3. Dispoziții ale Constituției declarate nerevizuibile: limitele revizuirii _____	48
§4. Rolul Curții Constituționale în procesul de revizuire a Constituției _____	48
TITLUL AL III-LEA. CONTROLUL DE CONSTITUȚIONALITATE _____	50
Capitolul I. Caracterizare generală _____	50
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de control de constituționalitate al legilor. Fundamentare științifică _____</i>	50
<i>Secțiunea a 2-a. Apariția controlului constituționalității legilor _____</i>	51
<i>Secțiunea a 3-a. Clasificări ale controlului de constituționalitate _____</i>	55
<i>Secțiunea a 4-a. Modele de control de constituționalitate _____</i>	57
§1. Aspecte generale _____	57
§2. Modelul american _____	58
§3. Modelul european _____	60
§4. Evoluții ale controlului de constituționalitate _____	61
<i>Secțiunea a 5-a. Funcțiile controlului de constituționalitate _____</i>	63
<i>Secțiunea a 6-a. Constituționalizarea dreptului _____</i>	65
Capitolul al II-lea. Controlul constituționalității legilor în România _____	66
<i>Secțiunea 1. Repere de ordin istoric _____</i>	66
<i>Secțiunea a 2-a. Controlul de constituționalitate în prezent _____</i>	73
TITLUL AL IV-LEA. CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI _____	75
Capitolul I. Cadrul legal de referință. Caracterizare generală _____	75
Capitolul al II-lea. Structura și organizarea Curții Constituționale _____	78
<i>Secțiunea 1. Judecătorii constituționali. Plenul Curții Constituționale _____</i>	78
§1. Numirea judecătorilor constituționali _____	78
1.1. Elemente de drept comparat _____	78

1.2. Numirea judecătorilor Curții Constituționale a României _____	83
§2. Garanții ale independenței judecătorilor constituționali _____	89
§3. Plenul Curții Constituționale. Atribuții _____	92
<i>Secțiunea a 2-a. Președintele Curții Constituționale</i> _____	93
<i>Secțiunea a 3-a. Personalul Curții Constituționale</i> _____	95
§1. Caracterizare generală _____	95
§2. Corpul magistraților-asistenți _____	96
§3. Alte categorii de personal _____	100
Capitolul al III-lea. Atribuțiile Curții Constituționale _____	102
<i>Secțiunea 1. Clasificare</i> _____	102
<i>Secțiunea a 2-a. Controlul constituționalității legilor înainte de promulgare [art. 146 lit. a) teza I din Constituție]</i> _____	102
§1. Trăsături _____	102
§2. Sesizare. Subiecți _____	102
§3. Obiect _____	103
§4. Elemente de procedură _____	104
<i>Secțiunea a 3-a. Verificarea constituționalității inițiativelor de revizuire a Constituției [art. 146 lit. a) teza a II-a din Constituție] și a legii de revizuire adoptate de Parlament (art. 23 din Legea nr. 47/1992)</i> _____	107
§1. Trăsături _____	107
§2. Sesizare _____	107
§3. Obiect _____	107
§4. Elemente de procedură _____	110
<i>Secțiunea a 4-a. Controlul constituționalității tratatelor sau a altor acorduri internaționale [art. 146 lit. b) din Constituție]</i> _____	115
§1. Trăsături _____	115
§2. Sesizare. Subiecți _____	117
§3. Obiect _____	117
§4. Elemente de procedură _____	119
<i>Secțiunea a 5-a. Controlul constituționalității regulamentelor Parlamentului [art. 146 lit. c) din Constituție]</i> _____	120
§1. Trăsături _____	120
§2. Sesizare. Subiecți _____	120
§3. Obiect _____	121

§4. Elemente de procedură _____	122
<i>Secțiunea a 6-a. Controlul constituționalității hotărârilor plenului Camerei Deputaților, hotărârilor plenului Senatului și hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului [art. 146 lit. l) din Constituție și art. 27-28 din Legea nr. 47/1992] _____</i>	123
§1. Trăsături _____	123
§2. Sesizare. Subiecți _____	124
§3. Obiect _____	124
§4. Elemente de procedură _____	130
<i>Secțiunea a 7-a. Soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial [art. 146 lit. d) teza I din Constituție] _____</i>	130
§1. Trăsături _____	130
§2. Sesizare. Subiecți _____	131
§3. Obiect _____	131
§4. Procedura invocării și soluționării excepției de neconstituționalitate _____	133
4.1. Aspecte generale _____	133
4.2. Etapa judecătorească a soluționării excepțiilor de neconstituționalitate _____	133
4.2.1. Aspecte generale _____	133
4.2.2. Obligația instanței de a sesiza Curtea Constituțională _____	134
4.2.3. Obligația instanței de judecată de a-și exprima opinia asupra excepției de neconstituționalitate invocate _____	139
4.2.4. Exigențe de ordin formal/regularitatea sesizării Curții Constituționale _____	143
4.2.4.1. Sesizarea Curții Constituționale se face printr-o încheiere distinctă _____	143
4.2.4.2. Constituirea dosarelor având ca obiect excepții de neconstituționalitate _____	146
4.3. Etapa contenciosului constituțional, desfășurată în fața Curții Constituționale _____	147
<i>Secțiunea a 8-a. Soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicate de Avocatul Poporului [art. 146 lit. d) teza a II-a din Constituție] _____</i>	155
§1. Trăsături _____	155

§2. Obiect _____	155
§3. Elemente de procedură _____	159
<i>Secțiunea a 9-a. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice [art. 146 lit. e) din Constituție]</i> _____	160
§1. Trăsături _____	160
§2. Sesizare. Subiecți. Părțile conflictului juridic de natură constituțională _____	160
§3. Obiect _____	169
§4. Elemente de procedură _____	194
<i>Secțiunea a 10-a. Atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și de a confirma rezultatele sufragiului [art. 146 lit. f) din Constituție]</i> _____	195
§1. Trăsături. Obiect _____	195
§2. Sesizare. Subiecți _____	198
§3. Elemente de procedură _____	199
3.1. Soluționarea contestațiilor privind înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor ori a semnelor electorale _____	199
3.2. Soluționarea contestațiilor privind împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală _____	204
3.3. Soluționarea cererilor privind anularea rezultatelor alegerilor _____	205
3.4. Confirmarea și validarea rezultatului alegerilor _____	206
<i>Secțiunea a 11-a. Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României [art. 146 lit. g) din Constituție]</i> _____	207
§1. Trăsături _____	207
§2. Sesizare. Subiecți _____	207
§3. Elemente de procedură _____	208
<i>Secțiunea a 12-a. Emiterea avizului consultativ pentru propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României [art. 146 lit. h) din Constituție]</i> _____	213
§1. Trăsături _____	213
§2. Sesizare. Subiecți _____	215
§3. Elemente de procedură _____	215

<i>Secțiunea a 13-a. Atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și de a confirma rezultatele acestuia [art. 146 lit. i) din Constituție]</i>	218
§1. Trăsături	218
§2. Sesizare. Subiecți	218
§3. Elemente de procedură	219
§4. Confirmarea rezultatului referendumului	224
4.1. Referendumul pentru revizuirea Constituției	224
4.2. Referendumul pentru demiterea Președintelui	226
4.3. Referendumul pe probleme de interes național	230
<i>Secțiunea a 14-a. Verificarea îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni [art. 146 lit. j) din Constituție]</i>	237
§1. Trăsături	237
§2. Sesizare. Subiecți	237
§3. Elemente de procedură	237
<i>Secțiunea a 15-a. Atribuția de a hotărî asupra contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic [art. 146 lit. k) din Constituție]</i>	241
§1. Trăsături	241
§2. Sesizare. Subiecți	242
§3. Obiect	242
§4. Elemente de procedură	242
Capitolul al IV-lea. Reguli procedurale specifice activității Curții Constituționale	243
<i>Secțiunea 1. Activitatea premergătoare dezbaterilor. Aspecte specifice</i>	243
<i>Secțiunea a 2-a. Ședințele Plenului Curții Constituționale. Dezbaterile și deliberarea</i>	247
<i>Secțiunea a 3-a. Deciziile, hotărârile și avizele Curții Constituționale. Opiniile separate și opiniile concurente</i>	248
<i>Secțiunea a 4-a. Accesul la informațiile referitoare la activitatea Curții Constituționale</i>	256
§1. Informații accesibile pe pagina de internet – www.ccr.ro	256
§2. Comunicatele de presă	257
§3. Alte modalități de aducere la cunoștință publică a activității Curții Constituționale	258

TITLUL AI V-LEA. CAUZELE DE INADMISIBILITATE	
ÎN CONTENCIOSUL CONSTITUȚIONAL	259
Capitolul I. Caracterizare generală	259
Capitolul al II-lea. Clasificări ale cauzelor de inadmisibilitate	261
Capitolul al III-lea. Legalitatea sesizării	265
<i>Secțiunea 1. Condiții de admisibilitate privitoare la</i>	
OBIECTUL SESIZĂRII	265
§1. Considerații generale	265
§2. Controlul de constituționalitate <i>a priori</i> poate avea ca obiect doar legile care nu au fost promulgate	266
§3. Este admisibil controlul de constituționalitate <i>a priori</i> al legii promulgate, dacă sesizarea s-a făcut în termenul legal	266
§4. Controlul de constituționalitate <i>a priori</i> poate avea ca obiect doar legile care au fost adoptate de ambele Camere ale Parlamentului	272
§5. Controlul de constituționalitate <i>a priori</i> poate avea ca obiect o ordonanță a Guvernului aprobată prin lege, însă numai în măsura în care Curtea Constituțională a fost sesizată cu privire la legea de aprobare a ordonanței Guvernului	272
§6. După reexaminarea legii, pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale de constatare a neconstituționalității, pot forma obiectul controlului de constituționalitate <i>a priori</i> numai acele dispoziții care au format obiect al reexaminării	274
§7. Controlul de constituționalitate poate avea ca obiect numai regulamentele Parlamentului în vigoare	275
§8. Controlul de constituționalitate poate avea ca obiect hotărârile plenului Camerei Deputaților, hotărârile plenului Senatului și hotărârile plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, nu și acordurile politice	276
§9. Hotărârile de Guvern nu pot constitui obiect al controlului Curții Constituționale	277

---

§10. Normele metodologice de aplicare a legii nu pot constitui obiect al controlului Curții Constituționale _____	277
§11. Ordinele miniștrilor nu pot constitui obiect al controlului Curții Constituționale _____	278
§12. Hotărârile judecătorești nu pot constitui obiect al controlului de constituționalitate _____	279
§13. Dispozițiile din legi și ordonanțe, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție (recurs în interesul legii/hotărâre prealabilă), pot constitui obiect al controlului de constituționalitate _____	279
§14. Controlul de constituționalitate <i>a posteriori</i> poate avea ca obiect dispoziții din legi și ordonanțe <i>in vigoare</i> . Potrivit interpretării date în jurisprudența Curții Constituționale sintagmei „ <i>in vigoare</i> ”, controlul de constituționalitate poate avea ca obiect și dispoziții din legi și ordonanțe abrogate, în măsura în care acestea continuă să producă efecte juridice _____	292
§15. Dispozițiile legale <i>de abrogare</i> pot constitui obiect al controlului de constituționalitate _____	300
§16. Controlul de constituționalitate <i>a posteriori</i> poate avea ca obiect numai dispoziții din legi și ordonanțe care sunt aplicabile cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate _____	306
§17. Sunt inadmisibile excepțiile de neconstituționalitate ridicate într-o acțiune <i>ab initio</i> inadmisibilă, în măsura în care nu sunt contestate chiar dispozițiile legale care determină o atare soluție în privința cauzei în care a fost ridicată excepția _____	310
§18. Excepția de neconstituționalitate nu poate constitui obiectul principal al acțiunii de chemare în judecată _____	312
§19. Dispozițiile din legi și ordonanțe, constatate ca fiind neconstituționale, nu mai pot fi supuse controlului de constituționalitate _____	314
§20. Poate forma obiect al controlului de constituționalitate posibila interpretare neconstituțională, alta/altele decât cea/cele exclusă/excluse prin decizii interpretative _____	315

§21. Pot forma obiect al controlului de constituționalitate soluțiile legislative _____	317
§22. Controlul de constituționalitate poate avea ca obiect decretul de stabilire a obiectului și datei referendumului _____	318
§23. Controlul de constituționalitate privește numai partidele politice, nu și organizațiile neguvernamentale _____	321
<i>Secțiunea a 2-a. Condiții de admisibilitate privitoare la</i> <i>AUTORII SESIZĂRII</i> _____	323
§1. Considerații generale _____	323
§2. Grupurile parlamentare nu pot sesiza Curtea Constituțională pentru controlul legilor înainte de promulgare _____	323
§3. Președintele sau membrii uneia dintre Camerele Parlamentului pot formula sesizări numai cu privire la regulamentul Camerei din care fac parte _____	324
§4. Sesizarea Curții Constituționale, în vederea controlului constituționalității hotărârilor Parlamentului, poate fi formulată numai de către președintele respectivei Camere sau de către un număr de 50 de deputați sau 25 de senatori _____	326
§5. Deputatul/senatorul care a avut calitatea de președinte al Camerei respective poate contesta constituționalitatea hotărârii care privește încetarea statutului/calității sale de președinte al Camerei _____	326
§6. Apărătorii sau reprezentanții legali ai părților pot invoca excepții de neconstituționalitate numai în numele părților pe care le reprezintă _____	327
§7. Deputații ori senatorii nu pot formula sesizări cu privire la conflicte juridice de natură constituțională _____	328
§8. Orice autoritate prevăzută de legea specială între subiecții care pot sesiza Curtea Constituțională cu un conflict juridic de natură constituțională este în drept să formuleze cererea cu privire la soluționarea conflictului juridic de natură constituțională, chiar dacă nu este parte în conflictul la care se referă sesizarea _____	328

§9. Cererile de anulare a alegerilor pot fi formulate numai de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale și de candidații care au participat la alegeri _____	333
§10. Contestațiile referitoare la neconstituționalitatea unui partid politic pot fi formulate numai de către președinții celor două Camere ale Parlamentului sau de Guvern _____	334
<i>Secțiunea a 3-a. Condiții de admisibilitate privitoare la obligația de MOTIVARE A SESIZĂRII _____</i>	334
§1. Considerații generale _____	334
§2. Admisibilitatea sesizărilor este condiționată de indicarea temeiului constituțional în raport de care sunt formulate criticile _____	336
§3. Admisibilitatea sesizărilor este condiționată de motivarea încălcării temeiurilor de neconstituționalitate invocate _____	337
§4. Pentru admisibilitatea sesizărilor, este necesar ca norma de referință să fie de rang constituțional _____	339
§5. Admisibilitatea sesizărilor este condiționată de motivarea lor la data formulării, iar nu la o dată ulterioară, în fața Curții Constituționale _____	342
<i>Secțiunea a 4-a. Condiții de admisibilitate care vizează CADRUL PROCESUAL/CONDIȚII PROCEDURALE SPECIFICE unor atribuții ale Curții Constituționale _____</i>	343
§1. Considerații generale _____	343
§2. Excepțiile de neconstituționalitate pot fi ridicate numai în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial _____	343
§3. Excepțiile de neconstituționalitate nu pot fi ridicate direct în fața Curții Constituționale _____	345
§4. Constituționalitatea legii poate fi examinată numai în cadrul atribuției prevăzute de art. 146 lit. d) din Constituție, iar nu în îndeplinirea altor competențe _____	345
§5. Aceeași excepție de neconstituționalitate, soluționată de Curtea Constituțională, nu poate fi ridicată în aceeași cauză de către același autor _____	346

§6. Cadrul procesual stabilit prin sesizare nu poate fi extins prin formularea unei cereri de intervenție în interes propriu sau în interesul unei părți _____	347
§7. Conflictele juridice de natură constituțională poartă între autoritățile publice de rang constituțional _____	347

Capitolul al IV-lea. Cauze de inadmisibilitate privitoare la competența Curții Constituționale _____	349
<i>Secțiunea 1. Considerații generale _____</i>	<i>349</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Analiza cauzelor de inadmisibilitate _____</i>	<i>349</i>
§1. Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității, iar nu și asupra oportunității actelor criticate _____	349
§2. Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, nu și asupra modului de aplicare a acestora _____	351
§3. Sunt admisibile sesizările având ca obiect hotărârile Parlamentului, numai dacă acestea afectează valori și principii constituționale sau organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional _____	352
§4. În cadrul controlului <i>a priori</i> , Curtea Constituțională se pronunță și asupra prevederilor care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate de norma criticată, iar în cadrul controlului <i>a posteriori</i> , se pronunță doar dacă s-a admis excepția de neconstituționalitate _____	353
§5. Curtea Constituțională nu poate modifica sau completa prevederile supuse controlului de constituționalitate _____	353
§6. Interpretarea și aplicarea legii sau a regulamentelor parlamentare nu intră în competența Curții Constituționale _____	356
§7. Controlul de constituționalitate presupune raportarea unei norme la dispoziții ale Constituției, și nu o analiză comparativă a actelor normative sau a instituțiilor juridice _____	358

- §8. Verificarea compatibilității unei norme de drept intern în raport de normele de drept european nu intră în competențele Curții Constituționale. Norma europeană poate constitui doar o normă interpusă celei de referință, care nu poate fi decât Constituția, și, de asemenea, trebuie să aibă relevanță constituțională _____ 360

TITLUL AL VI-LEA. ACTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
ȘI EFECTELE ACESTORA	362
Capitolul I. Tipuri de acte	362
Capitolul al II-lea. Efectele deciziilor Curții Constituționale	364
<i>Secțiunea 1. Problematika efectelor actelor Curții</i>	
<i>Constituționale sub imperiul Constituției din 1991</i>	364
<i>Secțiunea a 2-a. Aspecte specifice privind actuala</i>	
<i>reglementare a efectelor deciziilor Curții Constituționale</i>	368
§1. Obligatoritatea <i>erga omnes</i> a deciziilor Curții	
Constituționale	368
§2. Neretroactivitatea deciziilor Curții Constituționale	374
<i>Secțiunea a 3-a. Aspecte specifice deciziilor interpretative</i>	387
§1. Caracterizare generală	387
§2. Precizări terminologice. Rațiunea deciziilor	
interpretative	388
§3. Deciziile interpretative, exemplificări și	
caracterizare	391
3.1. Modalități de redactare a dispozitivelor deciziilor de	
interpretare	391
3.1.1. Decizii prin care Curtea Constituțională	
constată că dispozițiile legale criticate sunt	
constituționale în măsura în care se	
interpretează într-un anume sens	391
3.1.2. Decizii prin care Curtea Constituțională	
admite sesizarea de neconstituționalitate	
și constată că dispozițiile legale criticate	
sunt neconstituționale în măsura în care se	
interpretează într-un anume sens	395
3.2. Caracterizare generală	403

3.3. Efectele deciziilor interpretative _____	406
3.4. Delimitări de competențe _____	409
Capitolul al III-lea. Deciziile Curții Constituționale în lumina principiului securității juridice _____	414
<i>Secțiunea 1. Efectivitatea justiției constituționale _____</i>	<i>414</i>
§1. Respectarea deciziilor Curții Constituționale _____	414
§2. Sancționarea nerespectării deciziilor Curții Constituționale _____	418
<i>Secțiunea a 2-a. Revirimentul jurisprudențial _____</i>	<i>422</i>
§1. Semnificație și necesitate _____	422
§2. Revirimentul în jurisprudența Curții Constituționale a României _____	424
§3. Condiții/motive de natură a justifica revirimentul jurisprudențial constituțional _____	425
3.1. Existența unor elemente noi de natură a determina schimbarea jurisprudenței _____	425
3.2. Numărul semnificativ de cauze în materie cu care Curtea Constituțională a fost sesizată _____	426
3.3. Aplicarea unei viziuni noi, evolutive asupra modului de interpretare a prevederilor constituționale _____	428
3.4. Receptarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului _____	431
3.5. Receptarea jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene _____	434
 TITLUL AL VII-LEA. RAPORTURILE ÎNTRE DREPTUL NAȚIONAL, DREPTUL INTERNAȚIONAL, DREPTUL EUROPEAN ÎN CADRUL CONTROLULUI DE CONSTITUȚIONALITATE ÎN ROMÂNIA _____	436
Capitolul I. Cadrul constituțional de referință _____	436
Capitolul al II-lea. Receptarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și, respectiv, a Curții de Justiție a Uniunii Europene _____	441
<i>Secțiunea 1. Curtea Europeană a Drepturilor Omului _____</i>	<i>441</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Curtea de Justiție a Uniunii Europene _____</i>	<i>448</i>

<i>Secțiunea a 3-a. Efectul invocării de Curtea Constituțională a României a jurisprudenței Curților europene în privința instanțelor judecătorești din România</i>	457
---	-----

Capitolul al III-lea. Rolul Comisiei de la Veneția în asigurarea standardelor moderne de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale	459
<i>Secțiunea 1. Comisia de la Veneția. Scurtă prezentare</i>	459
<i>Secțiunea a 2-a. Forme de cooperare instituțională</i>	459
§1. Conferințe, seminarii, forme de asociere a instanțelor de jurisdicție constituțională	459
§2. Consiliul mixt pentru justiție constituțională	460
<i>Secțiunea a 3-a. Reflectarea în jurisprudența Curții Constituționale a României a cooperării cu Comisia de la Veneția</i>	460
§1. Documentarea prin intermediul agenților de legătură	460
§2. Invocarea recomandărilor Comisiei de la Veneția	462
2.1. Revizuirea Constituției	462
2.2. Legislația electorală	463
2.3. Răspunderea penală versus cea politică a miniștrilor	466
2.4. Loialitatea constituțională	468
BIBLIOGRAFIE	473